

ΠΡΟΣΒΑΣΗ ΣΤΟ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΚΑΤΑΝΕΜΗΜΕΝΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ
ΑΠΟΘΕΤΗΡΙΩΝ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ EUROPEANALOCAL

Εμμανουήλ Γαρουφάλλου^{1,5}, Αλέξανδρος Κουλούρης^{2,3,5}, Σαράντος Καπιδάκης^{3,5} και Ιωάννης
Τροχόπουλος^{4,5}

¹Τμήμα Βιβλιοθηκονομίας και Συστημάτων Πληροφόρησης, ΑΤΕΙ Θεσσαλονίκης, E-mail:
mgarou@libd.teithe.gr, Garoufallou@yahoo.co.uk & Ερευνητική Ομάδα Δέλτος

²Τμήμα Βιβλιοθηκονομίας και Συστημάτων Πληροφόρησης, ΤΕΙ Αθήνας, E-mail:
koulouris.a@gmail.com, akoul@teiath.gr

³Εργαστήριο Ψηφιακών Βιβλιοθηκών και Ηλεκτρονικής Δημοσίευσης, Τμήμα Αρχιαιολογίας και
Βιβλιοθηκονομίας, Ιόνιο Πανεπιστήμιο, E-mail: sarantos@ionio.gr

⁴Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας, E-mail: ioannis@libver.gr

⁵EuropeanaLocal (EDLocal)

Περίληψη

Η εργασία παρουσιάζει το Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα EuropeanaLocal που σκοπό έχει να κάνει εύκολα και άμεσα διαθέσιμο ψηφιακό περιεχόμενο τοπικής αξίας και ενδιαφέροντος από κατανεμημένα αποθετήρια της Ευρώπης, συμπεριλαμβανομένων και των ελληνικών αποθετηρίων. Δίδεται έμφαση στην προσπάθεια που κάνουν τα ελληνικά αποθετήρια (οι φορείς) που συμμετέχουν στο πρόγραμμα να ενσωματώσουν το περιεχόμενο τους στην Europeana, στην Ευρωπαϊκή Ψηφιακή Βιβλιοθήκη. Τα ελληνικά αποθετήρια, προσπαθούν να υιοθετήσουν τα πρότυπα διαλειτουργικότητας και το μοντέλο αυτόματης συγκομιδής μεταδεδομένων που η Europeana εφαρμόζει, προκειμένου να μεταναστεύσουν τα μεταδεδομένα τους στην υπηρεσία της και η διαδικασία αυτή να επαναλαμβάνεται με αυτόματο τρόπο σε κάθε ενημέρωσή τους. Αναλύονται τα αποτελέσματα της έρευνας που έγινε στα ελληνικά αποθετήρια που συμμετέχουν μέχρι σήμερα στο πρόγραμμα, και η οποία καταδεικνύει την ετοιμότητα τους γι' αυτό το εγχείρημα, τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν, τη διαφορετικότητα του υλικού αλλά και των προτύπων που έχουν χρησιμοποιήσει, κ.λπ. Τέλος, καταδεικνύονται οι ευκαιρίες που αναπτύσσονται για τις βιβλιοθήκες και τους άλλους πολιτιστικούς οργανισμούς (αρχαία, μουσεία) με τη συμμετοχή τους στο πρόγραμμα EuropeanLocal.

Λέξεις κλειδιά: Ιδρυματικά αποθετήρια, Ευρωπαϊκή Ψηφιακή Βιβλιοθήκη, Πολιτιστικοί οργανισμοί, Πολιτιστικό ψηφιακό περιεχόμενο, Διαλειτουργικότητα, Ψηφιοποίηση, Βιβλιοθήκες, Μουσεία, Αρχαία, EuropeanaLocal, Europeana, EDLocal, European Digital Library, Cultural Heritage.

Εισαγωγή

Το ψηφιακό περιεχόμενο που είναι διαθέσιμο μέσω Διαδικτύου πολλαπλασιάζεται. Συνάμα όμως και πολιτιστικό ψηφιακό περιεχόμενο τοπικής αξίας και ενδιαφέροντος, από «μικρούς» φορείς χάνεται και δεν είναι διαθέσιμο. Το πρόγραμμα EuropeanLocal που υλοποιείται στο πλαίσιο του eContentplus, έχει ως στόχο την ανάδειξη αυτού του περιεχομένου, μέσω της Europeana, της Ευρωπαϊκής Ψηφιακής Βιβλιοθήκης. Επίσης, σκοπεύει στην αντιμετώπιση προβλημάτων διαλειτουργικότητας, έτσι ώστε το περιεχόμενο σε επίπεδο μεταδεδομένων να συλλέγεται με αυτόματο τρόπο σε μια διαρκή διαδικασία. Η διαλειτουργικότητα, αφορά τη συμβατότητα σε επίπεδο περιεχομένου, αλλά και τεχνολογιών. Η διαλειτουργικότητα, είναι προς όφελος των φορέων κυρίως για την ποικιλία των εργαλείων που μπορούν να βρεθούν, όταν αυτοί τα χρειαστούν, για να επεκτείνουν τις υπηρεσίες τους, ή στο απώτερο μέλλον, για εξασφάλιση της χρήσης και διάσωσης-διατήρησης παλαιού και καινούργιου ψηφιακού περιεχομένου τους. Η πρόκληση και η προσπάθεια των ελληνικών αποθετηρίων για τη συμμετοχή τους σε ένα τέτοιο κατανεμημένο δίκτυο είναι μεγάλη.

Η πορεία προς μια Ευρωπαϊκή Ψηφιακή Βιβλιοθήκη

Η ιστορία και η πορεία της Ευρωπαϊκής Ψηφιακής Βιβλιοθήκης δεν είναι μακρά. Μόλις στις αρχές της νέας χιλιετίας η Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ) ξεκίνησε τις προσπάθειές της για μια πανευρωπαϊκή βιβλιοθήκη. Μια σειρά από χρηματοδοτούμενα προγράμματα προσπάθησαν να θέσουν τις βάσεις για τη δημιουργία αυτής της βιβλιοθήκης. Το πρόγραμμα Gabriel (GAteway and BRIdge to Europe's National Libraries) που ολοκληρώθηκε το 2005, δημιούργησε έναν κεντρικό δικτυακό τόπο με σκοπό να «συγκεντρώσει» και να δημιουργήσει «γέφυρες» μεταξύ των εθνικών βιβλιοθηκών της ΕΕ, ενώ το πρόγραμμα TEL (2001-2004) (The European Library), δημιούργησε ένα πλαίσιο οργάνωσης για την πρόσβαση των συλλογών των εθνικών βιβλιοθηκών.

Η Ευρωπαϊκή Βιβλιοθήκη - The European Library (TEL)

Στο πρόγραμμα TEL (The European Library) για την δημιουργία της Ευρωπαϊκής Βιβλιοθήκης συμμετείχαν αρχικά 31 και σήμερα 48 Ευρωπαϊκές Εθνικές Βιβλιοθήκες, όλες μέλη του Conference of European National Librarians (CENL). Το πρόγραμμα ήταν χρηματοδοτούμενο από την ΕΕ. Ο βασικός σκοπός του TEL ήταν να δημιουργήσει μια κεντρική online υπηρεσία αναζήτησης στις συλλογές των συμμετεχόντων Ευρωπαϊκών Εθνικών Βιβλιοθηκών και ένα σημείο αναφοράς γι' αυτές τις βιβλιοθήκες προβάλλοντας νέα, εκθέσεις και άλλες υπηρεσίες τους. Ο δικτυακός τόπος του TEL και η online υπηρεσία αναζήτησης υλικού ήταν διαθέσιμη στο κοινό τον Μάρτιο του 2005. Αυτή η υπηρεσία δίνει πρόσβαση σε περισσότερα από 150 εκατομμύρια εγγραφών που προέρχονται από 172 συλλογές των Ευρωπαϊκών Εθνικών Βιβλιοθηκών. Οι πηγές που δίνει πρόσβαση η TEL είναι ψηφιακές (βιβλία, χάρτες, βίντεο, ηχητικά τεκμήρια, κ.α.) και βιβλιογραφικές και καλύπτουν 35 γλώσσες της Ευρωπαϊκής επικράτειας. Οι εγγραφές είναι ποιοτικές και αξιόπιστες καθώς προέρχονται από φορείς που βιβλιογραφικά ακολουθούν υψηλά στάνταρντ (Γαρουφάλλου 2008^α, 2008^β, Γαρουφάλλου και Σιάτρη 2009).

Το 2005 ξεκίνησε το πρόγραμμα TEL-ME-MOR (2005-2007) – The European Library: Modular Extensions for Mediating Online Resources – (TEL-ME-MOR), μια πρωτοβουλία για την υποστήριξη 10 επιπλέον εθνικών βιβλιοθηκών από τα νέα κράτη μέλη της ΕΕ. Επίσης, το πρόγραμμα TELplus (2007-2009), το οποίο ολοκληρώνεται το 2009, θα προσθέσει 22 εκατομμύρια πολυγλωσσικές σελίδες στο TEL, και τις εθνικές συλλογές της Βουλγαρίας και Ρουμανίας. Τέλος, το πρόγραμμα FUMAGABA (2008-2009) (The European Library), θα προσθέσει τις συλλογές 8 νέων εθνικών βιβλιοθηκών όπως της Αρμενίας, της Γεωργίας, της Ουκρανίας, της Αλβανίας, κ.α. (Γαρουφάλλου 2008^α, 2008^β, Γαρουφάλλου και Σιάτρη 2009).

Digital Libraries Initiative (DLI)

Η Ευρωπαϊκή Βιβλιοθήκη, ένα μωσαϊκό τεκμηρίων από όλη την Ευρώπη αποτέλεσε τον πρόδρομο της Europeana και ένα καλό παράδειγμα συνεργασίας των ευρωπαϊκών βιβλιοθηκών. Η πρωτοβουλία i2010 (European Commission) της Κοινωνίας της Πληροφορίας και τα Μέσα Ενημέρωσης (Europra) καθόρισε το νέο στρατηγικό πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Η Επιτροπή προτείνει τρεις στόχους προτεραιότητας που πρέπει να επιτευχθούν πριν από το 2010 για τις ευρωπαϊκές πολιτικές στους τομείς της κοινωνίας της πληροφορίας και των μέσων ενημέρωσης:

- ολοκλήρωση ενός ενιαίου ευρωπαϊκού χώρου πληροφοριών,
- ενίσχυση της καινοτομίας και των επενδύσεων στην έρευνα για τις τεχνολογίες της πληροφορίας και των επικοινωνιών (ΤΠΕ), και

ολοκλήρωση της δημιουργίας μιας κοινωνίας της πληροφορίας και των μέσων ενημέρωσης με βάση την κοινωνική ένταξη (Γαρουφάλλου 2008^α, 2008^β).

Κάτω από αυτό το πρίσμα δημιουργήθηκε η Πρωτοβουλία για τις Ψηφιακές Βιβλιοθήκες (Digital Libraries Initiative – DLI) (European Commission) που είναι το πιο μεγάλονοο πρόγραμμα του i2010. Αυτό το πρόγραμμα υποστήριζε τη δημιουργία μιας «ιδεατής» Ευρωπαϊκής Βιβλιοθήκης, με σκοπό να κάνει τα ευρωπαϊκά πολιτιστικά και επιστημονικά τεκμήρια προσβάσιμα σε όλους. Το DLI είχε δύο κατευθύνσεις (Γαρουφάλλου και Σιάτρη 2009, Γαρουφάλλου και Κουλούρης 2009):

- **Πολιτιστική Κληρονομιά:** να δημιουργήσει μια κοινή Ευρωπαϊκή Ψηφιακή Βιβλιοθήκη που θα εξυπηρετεί ως μια Διαδικτυακή πολυγλωσσική πύλη δίνοντας πρόσβαση στις πολιτιστικές συλλογές από όλα τα κράτη μέλη.
- **Επιστημονική Κληρονομιά:** να εγγραφεί την τρέχουσα και την μελλοντική πρόσβαση στην πληροφορία για έρευνα και καινοτόμους σκοπούς.

Αποτέλεσμα αυτής της πρωτοβουλίας ήταν η δημιουργία του EDL Foundation και του EDLnetwork.

EDL Foundation και EDLnetwork

Για την δημιουργία της Ευρωπαϊκής Ψηφιακής Βιβλιοθήκης (European Digital Library-EDL) δημιουργήθηκε το EDL Foundation (EDL Foundation) με σκοπό την πρόσβαση στην ευρωπαϊκή πολιτιστική κληρονομιά μέσα από διαφορετικά συστήματα οργάνωσης των τεκμηρίων. Βασικός σκοπός της οργάνωσης είναι να προωθήσει την συνεργασία και να επισυνάψει συμφωνίες μεταξύ των ευρωπαϊκών φορέων παροχής περιεχομένου (βιβλιοθήκες, αρχεία, μουσεία, κ.λπ.) για την παροχή περιεχομένου σε μια κοινή πύλη, και να δημιουργήσει ένα νομικό πλαίσιο/οργανισμό για να χρηματοδοτείται από την ΕΕ γι' αυτόν τον σκοπό.

Αποτέλεσμα του EDL Foundation ήταν η δημιουργία το 2007 της πρωτοβουλίας EDLnetwork, σήμερα European.Net (2007-2009), βλ. <http://dev.europeana.eu/home.php>. Το EDLnet είναι ένα Ευρωπαϊκό θεματικό δίκτυο που βασικό σκοπό έχει να προωθήσει την ανάπτυξη εμπιστοσύνης μεταξύ των οργανισμών που θέλουν να συμμετέχουν στην EDL, να δημιουργήσει την οργανωτική δομή για την Ευρωπαϊκή Ψηφιακή Βιβλιοθήκη (Europeana), να αντιμετωπίσει προβλήματα διαλειτουργικότητας, να προτείνει μια εφαρμόσιμη λύση για την υλοποίηση της Ευρωπαϊκής Ψηφιακής Βιβλιοθήκης (το έκανε με την πρόταση της Europeana), αλλά και να επιλύει προβλήματα που αναδύονται και να εντοπίζει θέματα για περαιτέρω έρευνα.

Στο EDLnet συμμετέχουν 90 εταιρείες (βιβλιοθήκες, μουσεία, αρχεία, Ο/Α συλλογές, κ.λπ.) με επιστημονικό προσωπικό από όλη την Ευρώπη, με σκοπό να δημιουργήσουν και να αναπτύξουν την Ευρωπαϊκή Βιβλιοθήκη Europeana. Το πρόγραμμα διερευνεί πολιτικά, ανθρωπιστικά, τεχνικά και σημασιολογικά θέματα, τα οποία θα συμβάλουν στη δημιουργία ενός διαλειτουργικού συστήματος, ικανού να παρέχει πρόσβαση σε πλήρως ψηφιοποιημένο υλικό. Το EDLnet έχει πέντε πακέτα εργασίας (Europeana): Human, Political & Intercommunity Interoperability, Technical & Semantic Interoperability, Users and Usability, Concertation and Dissemination, Management and Coordination. Επίσης, έχει πέντε ομάδες εργασίας (Europeana): WG1: Political, human and inter-community interoperability, WG2.1: Standards and Interoperability of Standards (με έμφαση στα μεταδεδομένα, Europeana Semantic Elements (ESE)), WG2.2: Semantic and Multilingual Interoperability, WG2.3: Technical Architecture και WG3: Users and usability. Την Ελλάδα σε αυτή την πρωτοβουλία εκπροσωπεί, ως εθνικός αντιπρόσωπος, η Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη της Βέροιας (EDLnet work packages 2009, Γαρουφάλλου 2008β, Γαρουφάλλου και Σιάτρη 2009).

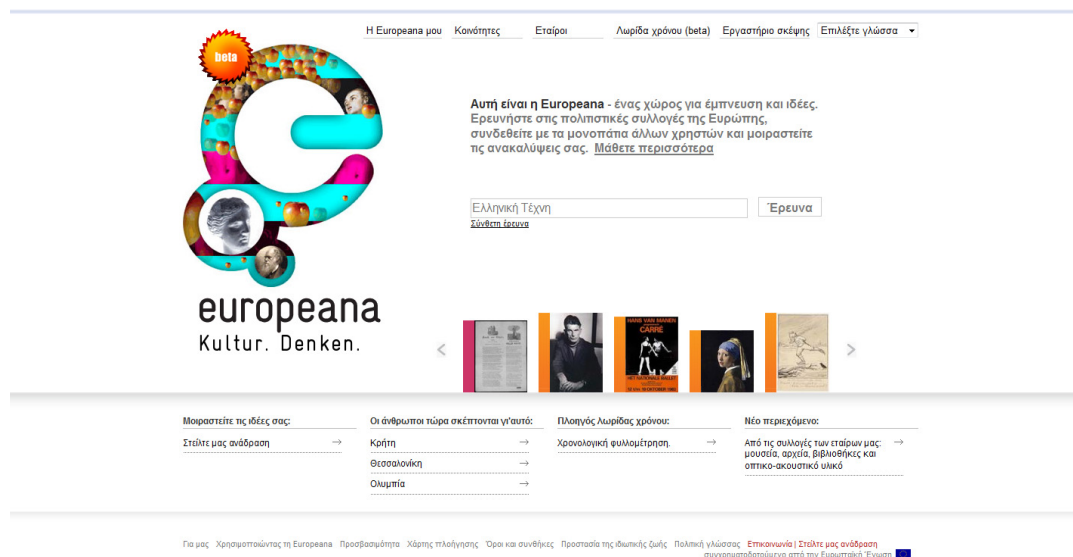
Ο ρόλος της δημόσιας κεντρικής βιβλιοθήκης της Βέροιας

Από το 1993 η Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη της Βέροιας (ΔΚΒΒ) συμμετείχε σε 7 προγράμματα με χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης: MOBILE, PUBLICA, PULMAN, PLDP, ISTAR, CALIMERA και LIGHT. Σήμερα, όπως αναφέρθηκε παραπάνω, η ΔΚΒΒ συμμετέχει ως εθνικός αντιπρόσωπος στην πρωτοβουλία EDLnet ενώ πρόσφατα επελέγη και συμμετέχει σαν μέλος στο δίκτυο Europeana v 1.0 Thematic Network. Επίσης, συμμετέχει ως εταίρος στα προγράμματα EuropeanaLocal, ENTITLE, UNTOLD και AccessIT. Ιδιαίτερα για το EuropeanaLocal (EuropeanaLocal, Trohopoulos, Koulouris, Garoufallou, Siatra 2009), η ΔΚΒΒ (Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη της Βέροιας):

- θα δημιουργήσει αποθετήριο συμβατό με τεχνολογία OHI-PMH,
- θα παρέχει συμβουλευτικά υποστήριξη σε άλλους φορείς για τη δημιουργία ανάλογων αποθετηρίων,
- θα επικεντρώσει τη στρατηγική της στην υιοθέτηση εργαλείων και προτύπων ακολουθώντας την εξέλιξη και διάθεση στη δημοσιότητα των αντίστοιχων προτύπων από τις υπηρεσίες της Europeana,
- θα προσφέρει κατάρτιση και υπηρεσίες τεχνικής υποστήριξης που θα καλύπτουν ορθές πρακτικές στην εγκατάσταση, εφαρμογή και χρήση εργαλείων που συνδέονται με αποθετήρια OHI-PMH, μετατροπή βάσεων δεδομένων κ.α.,
- θα προωθήσει την ιδέα ανάπτυξης συνεργασιών με διάφορους φορείς για τη βελτίωση της προσβασιμότητας στο ελληνικό πολιτιστικό ψηφιοποιημένο υλικό,
- θα συμμετάσχει σε πρωτοβουλίες προώθησης και διάχυσης των αποτελεσμάτων της δράσης EuropeanaLocal και της Europeana (Koulouris and Garoufallou 2010).

Η Europeana

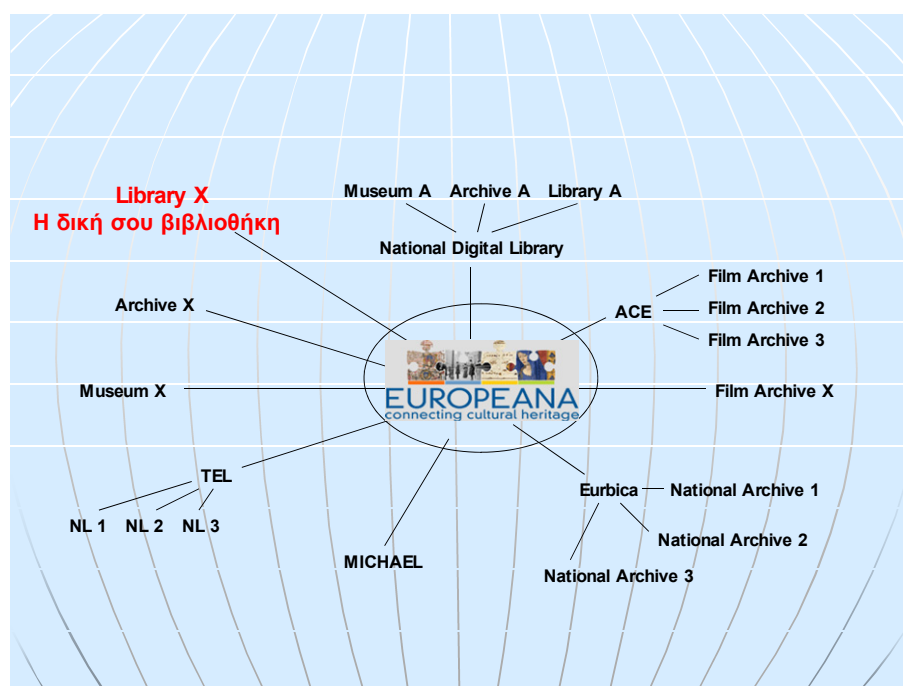
Οι πρωτοβουλίες του EDL Foundation και του EDLnet βοήθησαν στη δημιουργία της European, της Ευρωπαϊκής Ψηφιακής Βιβλιοθήκης. Η δημιουργία ενός μοντέλου Ψηφιακής Βιβλιοθήκης/Πύλης αναπτύχθηκε και παρουσιάστηκε στο κοινό το Νοέμβριο του 2008. Ο χρηστικός σχεδιασμός της ψηφιακής βιβλιοθήκης, η πολυγλωσσικότητα, τα τεκμήρια που προέρχονταν από κάθε γωνιά της Ευρώπης και ο ενθουσιασμός γι' αυτό το εγχείρημα ήταν από τα πρώτα χαρακτηριστικά της ψηφιακής πύλης (εικόνα 1). Τα αρχικά δύο εκατομμύρια τεκμήρια (ήχου, εικόνας, βιβλία, αρχαιολογικά τεκμήρια, φιλμ, κ.α.) που ήταν ο στόχος να ενταχθούν σε δύο χρόνια (έως το 2008), έγιναν τέσσερα και σήμερα πάνω από έξι εκατομμύρια τεκμήρια. Έως το 2011, με τη βοήθεια τεσσάρων μεγάλων ευρωπαϊκών προγραμμάτων όπως το EuropeanaLocal (EDLocal), το EFG, το Athena και το APEnet, υπολογίζεται ότι ο αριθμός των τεκμηρίων στη Europeana θα ξεπεράσει τα 20 εκατομμύρια.

Εικόνα 1. Η αρχική σελίδα της Europeana

Η Europeana λοιπόν καταδεικνύει το πολυγλωσσικό και πολυπολιτισμικό μάρφωμα της Ευρώπης και συνάμα προβάλλει τα ιδρύματα που έχουν πολιτιστικό περιεχόμενο. Με το μοντέλο λειτουργίας της, η εθνική κληρονομιά κάθε κράτους γίνεται γνωστή διεθνώς. Ψηφιοποιημένα πολιτιστικά τεκμήρια του δημοσίου τομέα κάθε κράτους και δυσεύρετο περιεχόμενο του συνόλου των τομέων κάθε κράτους, μπορεί να αναζητηθεί, να ανακτηθεί και κυρίως, να διατηρηθεί ως σημείο πολιτιστικής αναφοράς για τις επόμενες γενεές. Με τον τρόπο αυτό προωθείται ο πολιτισμικός τουρισμός και η κοινωνία της γνώσης. Με τον εμπλουτισμό του περιεχομένου της, τα ιδρύματα που συμμετέχουν επωφελούνται από τα αποτελέσματά της, για παράδειγμα, ενισχυμένα μεταδεδομένα, διάχυση της πληροφορίας, άνοιγμα σε νέους χρήστες, ανάπτυξη νέων υπηρεσιών, χρήση νέων τεχνολογιών πληροφόρησης, κ.λπ. Τέλος, η ανάπτυξη της μπορεί να διασφαλίσει νέες επιχειρηματικές ευκαιρίες και νέες αγορές.

Η εικόνα 2 δείχνει την πιθανή δομή της Europeana μετά την ενσωμάτωση των τεκμηρίων από τους κατόχους περιεχομένου. Όπου υπάρχουν τα Library X, Archive X και Museum X, είναι οι μεμονωμένοι πολιτιστικοί οργανισμοί που μπορούν να προσφέρουν τεκμήρια (Koulouris and Garoufallou 2009).

Εικόνα 2. Πιθανή δομή της Europeana

EuropeanaLocal

Το EuropeanaLocal είναι ένα Δίκτυο Ορθής Πρακτικής, χρηματοδοτούμενο από το πρόγραμμα eContentplus της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, το οποίο ξεκίνησε τη λειτουργία τον Ιούνιο του 2008. Σχεδιάζεται να εμπλέξει και να βοηθήσει τοπικές και περιφερειακές βιβλιοθήκες, μουσεία, αρχεία και συλλογές οπτικοακουστικού υλικού, δηλαδή πολιτιστικούς (πληροφοριακούς) οργανισμούς, να καταφέρουν να αναδείξουν περισσότερο τον τεράστιο πλούτο ψηφιοποιημένων συλλογών τους μέσα από την πύλη της Europeana και να προσφέρουν νέες υπηρεσίες.

Το πρόγραμμα προσπαθεί μέσω των οργανισμών που συμμετέχουν σε κάθε χώρα (27 συνολικά), να προωθήσει τα πρότυπα του Europeana στους ενδιαφερόμενους φορείς και να «οργανώσει» το ψηφιακό περιεχόμενο που προέρχεται από βιβλιοθήκες, αρχεία και τοπικούς φορείς με σκοπό να το «προωθήσει» στην Europeana. Την Ελλάδα στο πρόγραμμα εκπροσωπεί η Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη της Βέροιας, που λειτουργεί ως εθνικό σημείο αναφοράς για φορείς πληροφόρησης με σκοπό την παροχή βοήθειας στη διαδικασία προετοιμασίας του ψηφιακού περιεχομένου τους για τη Europeana. Για την καλύτερη υλοποίηση του έργου η ΔΚΒΒ έχει προχωρήσει στη συγκρότηση μίας ομάδας διαχείρισης του έργου που απαρτίζεται από επτά άτομα επιστημονικό προσωπικό (υπαλλήλους της και εξωτερικούς συνεργάτες) με εμπειρία σε θέματα ψηφιακών Βιβλιοθηκών (Trohopoulos, Koulouris, Garoufallou, Siatri 2009, Koulouris and Garoufallou 2009).

Το πρόγραμμα στοχεύει:

- στην βελτίωση της διαλειτουργικότητας σε ψηφιακό περιεχόμενο αρχείων βιβλιοθηκών και μουσείων
- στην καθιέρωση δικτύου συγκομιδής μεταδεδομένων των διαφόρων αποθετηρίων, που θα είναι συμβατά με τα OAI-PMH,
- στην ανάπτυξη ενός ευρωπαϊκού δικτύου αποθετηρίων και στη βελτίωση της διαθεσιμότητας του περιεχομένου.

Αποστολή του EuropeanaLocal είναι να δώσει τη δυνατότητα στους συμμετέχοντες και στους παρόχους ψηφιοποιημένου περιεχομένου πολιτιστικής κληρονομιάς να το καταστήσουν διαθέσιμο για συγκομιδή μεταδεδομένων, ευρετηρίαση, εμπλουτισμό και άλλες λειτουργίες του αλλά και σε οποιαδήποτε άλλη υπηρεσία.

Τα αναμενόμενα αποτελέσματα περιλαμβάνουν:

- την εδραίωση ενός δικτύου περιφερειακών αποθετηρίων, συμβατών με το OAI-PMH, τα οποία θα είναι εξαιρετικά διαλειτουργικά με τη Europeana,
- μια ολοκληρωμένη πρότυπη υπηρεσία Europeana-EuropeanaLocal, και
- την ανάπτυξη θεματικών περιοχών για τις υπηρεσίες του Europeana, οι οποίες ενοποιούν περιεχόμενο και από εθνικό και από τοπικό/περιφερειακό επίπεδο, και
- τη συγκέντρωση περιεχομένου σε επίπεδο που γίνεται κατανοητό στο πλαίσιο τοπικών συνθηκών και το οποίο συμπληρώνει το υπάρχον και σχεδιαζόμενο δίκτυο του Europeana.

Οι συμμετέχοντες στο έργο έχουν ήδη επιλέξει και καταγράψει περίπου 20 εκατομμύρια τεκμήρια, τα οποία θα διατίθενται σταδιακά τα επόμενα τρία χρόνια. Πρόκειται για πολύ μεγάλο όγκο περιεχομένου ψηφιακής πολιτισμικής πληροφορίας στο γενικό πλαίσιο του περιεχομένου που διατίθεται στο Europeana. Πολυάριθμες ψηφιακές συλλογές παραμένουν ανεξερεύνητες στον ιστό αυτή τη στιγμή και δεν εντοπίζονται εύκολα μέσω των μηχανών αναζήτησης. Μέσω του προγράμματος EuropeanaLocal τοπικές βιβλιοθήκες και πολιτιστικοί οργανισμοί θα μπορέσουν να καταστήσουν το υλικό τους προσβάσιμο και ορατό, θα μπορέσουν να βελτιώσουν και να αναπτύξουν το ψηφιακό περιεχόμενό τους, τη διαλειτουργικότητα, να αναδείξουν και να προωθήσουν τους τοπικούς θησαυρούς τους.

Οι πρώτοι φορείς που συμμετέχουν

Σήμερα επτά πολιτιστικοί φορείς αποτελούν την πρώτη ομάδα οργανισμών που θα εντάξουν και θα αναδείξουν το ψηφιακό περιεχόμενό τους μέσω της Ψηφιακής Πύλης Europeana:

- Αμερικάνικη Γεωργική Σχολή - Βιβλιοθήκη «Δημήτρης & Αλίκη Περωτή»
- Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας
- Εθνικό Κέντρο Τεκμηρίωσης
- Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο
- Μέγαρο Μουσικής – Μεγάλη Μουσική Βιβλιοθήκη της Ελλάδος «Λίλιαν Βουδούρη»
- Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας – Περιφερειακό Τμήμα Κέρκυρας Κέρκυρας

- openarchives.gr (ως μηχανή αναζήτησης ελληνικών ψηφιακών βιβλιοθηκών)

Χρονοδιάγραμμα δράσεων και οργανισμοί που συμμετέχουν στο EuropeanLocal

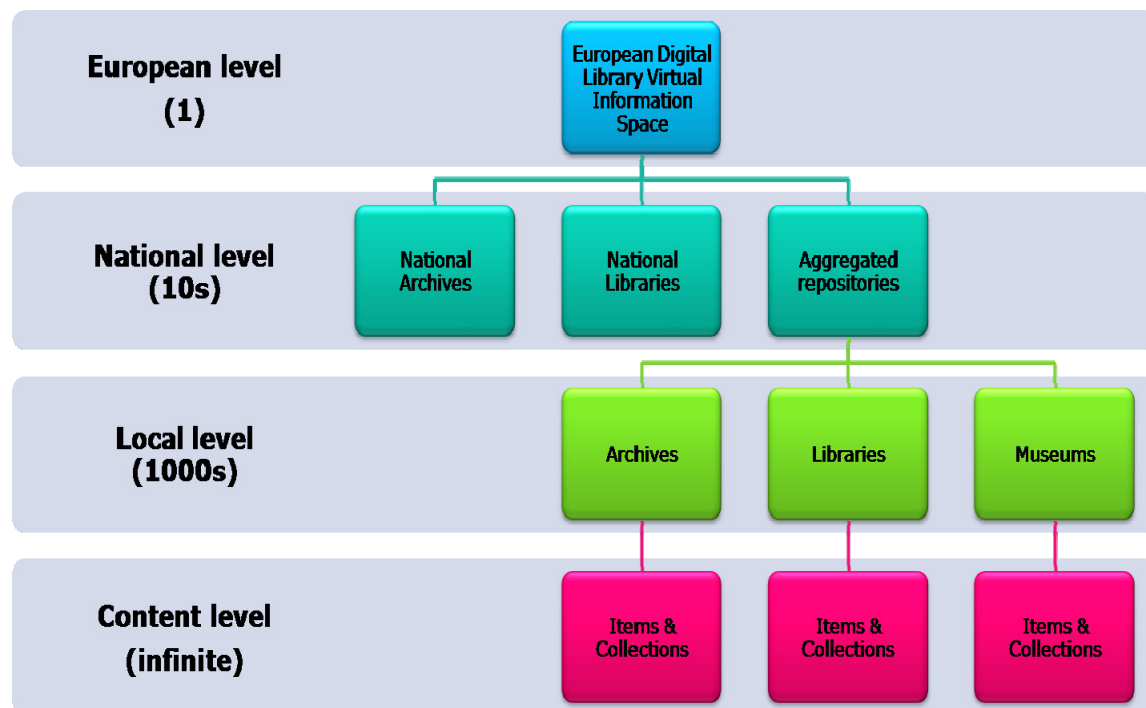
Το EuropeanLocal ξεκίνησε τον Ιούνιο 2008 με στόχο τη σύσταση ενός κατακευματισμένου διαλειτουργικού δικτύου αποθετηρίων στην Ευρώπη, που θα τροφοδοτεί με αυτόματο τρόπο τη Europeana με μεταδεδομένα πολιτιστικού ψηφιακού περιεχομένου. Μέχρι τη συγγραφή του παρόντος, έχει πραγματοποιηθεί πιλοτική έρευνα με ερωτηματολόγιο (11/2008) σε τέσσερις χώρες της ΕΕ και κύρια έρευνα με ερωτηματολόγιο για το περιεχόμενο και τα πρότυπα που χρησιμοποιούν οι παροχείς παρεχομένου. Και στις δύο δράσεις συμμετείχαν από την Ελλάδα οι πρώτοι φορείς που συμμετέχουν στο πρόγραμμα και έχουν αναφερθεί στην προηγούμενη ενότητα. Από τον Μάρτιο 2009, έχει ολοκληρωθεί η έρευνα και από τον Ιούνιο 2009 είναι διαθέσιμα τα αποτελέσματά της. Μέρος των αποτελεσμάτων και ειδικά αυτών που αφορούν στους ελληνικούς φορείς, αναλύονται στην επόμενη ενότητα.

Τα επόμενα στάδια (Ιούνιο 2009 – Ιούνιο 2010), αφορούν αρχικά στη δημιουργία ή στην αναβάθμιση αποθετηρίων (σε πρότυπα διαλειτουργικότητας, μεταδεδομένων, σε περιεχόμενο, κ.λπ.) και στη διεξαγωγή δοκιμών αυτόματης συγκομιδής μεταδεδομένων από συγκεκριμένα αποθετήρια και μετανάστευσής τους στη Europeana. Στη συνέχεια, από Ιούνιο 2010 μέχρι τη λήξη του προγράμματος, αναμένεται εμπλουτισμός του περιεχομένου με εισαγωγή και άλλων φορέων. Τελικός στόχος του προγράμματος είναι η σύνδεση με τις μηχανές αναζήτησης της Europeana και η αυτόματη συγκομιδή μεταδεδομένων από όλους τους φορείς που συμμετέχουν στο EuropeanLocal (Koulouris and Garoufallou 2009, Trohopoulos, Koulouris, Garoufallou, Siatiri 2009)

Στο σχήμα 1 παρατίθεται το σχήμα των εταίρων και των οργανισμών που συμμετέχουν στο EuropeanLocal και στο σχήμα 2 αποτυπώνονται τα επίπεδα συνεργασίας των οργανισμών που συμμετέχουν στο πρόγραμμα.

Σχήμα 1. Εταίροι της EuropeanLocal και είδη οργανισμών που συμμετέχουν

Σχήμα 2. Επίπεδα συνεργασίας των οργανισμών-φορέων που συμμετέχουν

Έρευνα στους ελληνικούς φορείς παροχής ψηφιακού περιεχομένου

Από έρευνα που πραγματοποιήθηκε με ερωτηματολόγιο στους επτά φορείς που αναφέρθηκαν προηγουμένως και που συμμετέχουν ήδη στο πρόγραμμα προέκυψαν χρήσιμα συμπεράσματα. Αυτά ενσωματώθηκαν στα γενικότερα συμπεράσματα για τους συμμετέχοντες στο EuropeanaLocal και είναι διαθέσιμα από τον Ιούνιο 2009.

Παρατηρήθηκε ότι οι φορείς έχουν ποικιλόμορφο περιεχόμενο, από εικόνα, ήχο, κείμενο, κ.ά., που μπορούν όμως να διαχειριστούν στο πλαίσιο της Europeana, γιατί εκτός εξαιρέσεων είναι σε συμβατά με τα μορφότυπα της Europeana. Οι περισσότεροι φορείς, έχουν χρησιμοποιήσει για τη σύσταση του αποθετηρίου του λογισμικό ανοικτού κώδικα (π.χ. DSpace, η πλειοψηφία τουλάχιστον) και αυτό διασφαλίζει ένα ελάχιστο επίπεδο διαλειτουργικότητας, που αφορά κυρίως σε σχήμα μεταδεδομένων, ή αλλιώς σε πρότυπο διαλειτουργικότητας, όπως το Dublin Core. Επίσης, οι περισσότεροι έχουν ενεργοποιήσει, ή μπορούν ανά πάσα στιγμή να ενεργοποιήσουν το πρωτόκολλο OAI-PMH για την αυτόματη συγκομιδή μεταδεδομένων. Κάποιες δυσκολίες, αφορούν στη διαφορετικότητα των διεπαφών αναζήτησης και στην παραμετροποίηση που έχουν κάνει οι φορείς στο λογισμικό τους. Αυτό όμως δεν επιφέρει προβλήματα, εφόσον τηρούνται οι ελάχιστες προϋποθέσεις (π.χ. OAI-PMH) διαλειτουργικότητας.

Κυρίως οι δυσκολίες αφορούν ότι κάποιιοι φορείς πρέπει να επισπεύσουν τη διαδικασία ψηφιοποίησης των συλλογών τους και την ενσωμάτωση των μεταδεδομένων τους στο αποθετήριο και στο ότι κάποιο άλλοι φορείς έχουν λογισμικό που δεν είναι συμβατό με OAI-PMH, ή με κάποιο άλλο πρότυπο για ανταλλαγή μεταδεδομένων. Οι δυσκολίες όμως αυτές ερευνώνται και αντιμετωπίζονται από κοινού από την ομάδα διαχείρισης του έργου σε άριστη συνεργασία με τους υπευθύνους των φορέων.

Λόγω του γεγονότος ότι οι φορείς παρέχουν μόνο τα μεταδεδομένα τους στη Europeana και όχι το περιεχόμενο το οποίο δεν μεταναστεύει, δεν υπάρχουν και δυσκολίες σχετικά με τα πνευματικά δικαιώματα και τον έλεγχο της πρόσβασης σε προστατευόμενο περιεχόμενο. Η μεγαλύτερη δυσκολία που αφορά όχι μόνο τους ελληνικούς φορείς, αλλά σε όλους όσους συμμετέχουν στο πρόγραμμα, είναι στην ενσωμάτωση του περιεχομένου. Δηλαδή, κάθε φορέα έχει τη δική του διεπαφή και τις δικές του υπηρεσίες. Πώς θα επιτευχθεί η ταυτόχρονη πρόσβαση σε τεκμήρια; Εδώ ερευνώνται μηχανισμοί που θα υποστηρίξουν την διαλειτουργικότητα των τεκμηρίων-αρχείων.

Πρέπει επίσης να σημειωθεί, ότι η έρευνα επεκτάθηκε και σε φορείς που ήταν στο αρχικό σχεδιασμό να συμμετέχουν στο πρόγραμμα, αλλά τελικά σ' αυτή τη φάση του προγράμματος δεν συμμετέχουν. Ανασταλτικοί παράγοντες για τη μη συμμετοχή κάποιων φορέων ήταν η διστακτικότητα στην

παγκόσμια έκθεση του περιεχομένου τους, η καινοτομία του νέου θεσμού, χωρίς την ύπαρξη πρότερης εμπειρίας ή κειμένων σχετικά με δικαιώματα και υποχρεώσεις, η διστακτικότητα για τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας, παρά το γεγονός ότι το θέμα αυτό έχει λυθεί διότι κάθε φορέας ορίζει την πολιτική που θέλει για το περιεχόμενό του, η τεχνολογική ανεπάρκεια σε πρότυπα διαλειτουργικότητας (π.χ. OAI-PMH), η μη ύπαρξη αποθετηρίων και άλλα διαδικαστικά κωλύματα. Αυτή είναι και η νέα γνώση που προέκυψε από την έρευνα στα πλαίσια του προγράμματος. Γι αυτό όμως και η συμμετοχή στο EuropeanaLocal είναι σημαντική, διότι εκτός από την ανάδειξη του περιεχομένου, αντιμετωπίζει και τέτοια ζητήματα και εισάγει νέες ρουτίνες στη συνεργασία των φορέων για τη διάθεση πολιτιστικού αποθέματος. Είναι σημαντικό λοιπόν κι άλλοι φορείς να συμμετέχουν στις επόμενες φάσεις του προγράμματος (Koulouris and Garoufallou 2009).

Ευκαιρίες συμμετοχής για τους ελληνικούς πολιτιστικούς οργανισμούς παροχής περιεχομένου στο πρόγραμμα EuropeanaLocal

Στο πρόγραμμα EuropeanaLocal, μπορούν να συμμετέχουν βιβλιοθήκες, αρχεία, μουσεία και άλλοι φορείς πολιτισμού με ψηφιοποιημένο περιεχόμενο (κείμενο, φωτογραφίες, βίντεο, ήχο, κ.λπ.), που να έχουν διάθεση για συνεργασία και να τηρούν κάποια πρότυπα διαλειτουργικότητας (π.χ. το πρωτόκολλο Open Archive Initiative Protocol for Metadata Harvesting, OAI-PMH) (Lagoze et al 2002). Οι τοπικοί φορείς, θα ωφεληθούν διότι θα δημιουργήσουν αποθετήρια με τη χρήση προτύπων, που θα πληρούν βασικές προϋποθέσεις διαλειτουργικότητας. Αυτό σημαίνει περισσότερη δουλειά στο στήσιμο, αλλά διαρκή και σε πραγματικό χρόνο επικοινωνία και ανταλλαγή περιεχομένου και μεταδεδομένων με οποιοδήποτε άλλο φορέα. Άρα, περισσότερες ευκαιρίες για συνεργασία, σε τοπικό, περιφερειακό, εθνικό, ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο, ανάδειξη του περιεχομένου τους, των «κρυμμένων θησαυρών τους» και αναγνώριση του έργου τους. Επίσης, εμπλουτισμό των μεταδεδομένων των συλλογών τους, βελτίωση των δεξιοτήτων του προσωπικού τους, τεχνογνωσία και τέλος, ανάπτυξη νέων υπηρεσιών.

Συμπεράσματα

Η Europeana, η Ευρωπαϊκή Ψηφιακή Βιβλιοθήκη είναι ένα γεγονός. Η ανάπτυξή της είναι ένα στοίχημα για την Ευρωπαϊκή Ένωση ως θεσμό, για τις χώρες που θέλουν να αναδείξουν την πολιτιστική τους ταυτότητα αλλά και τους οργανισμούς που κατέχουν περιεχόμενο (τις βιβλιοθήκες, τα μουσεία, τους διάφορους πολιτιστικούς οργανισμούς, τα αρχεία, αλλά και ποικιλόμορφους παροχείς περιεχομένου). Αυτό το στοίχημα είναι μεγαλύτερο για το ανθρώπινο δυναμικό των οργανισμών (βιβλιοθηκονόμους και επιστήμονες της πληροφορίας/πληροφόρησης, μουσειολόγους, αρχειονόμους, πληροφορικούς, κ.α.) που θέλουν να αποδείξουν ότι μπορούν να συμβάλουν και να συμμετάσχουν σε ένα σχήμα που δεν έχει σύνορα, που σπάει το κέλυφος της τοπικής κοινωνίας, που θέτει τα υψηλότερα πρότυπα ανάπτυξης των ψηφιακών συλλογών, που οραματίζεται πρώτα πανευρωπαϊκά και παγκόσμια και κατά δεύτερο λόγο τοπικά, που «η συλλογή μου» γίνεται η «συλλογή των πολλών», και η πολυπολιτισμικότητα και η διαφορετικότητα κυριαρχούν της ομοιογένειας των συλλογών και των υπηρεσιών.

Σε ένα τέτοιο σχήμα πρέπει να συμμετάσχουν και οι ελληνικοί οργανισμοί παροχής περιεχομένου και το προσωπικό τους. Το στοίχημα είναι μεγάλο αλλά μέσα στις δυνατότητες των οργανισμών μας και του ανθρώπινου δυναμικού που διαθέτουμε. Το ερώτημα που τίθεται είναι αν είμαστε έτοιμοι για μια δέσμευση συνεργασίας που θα κρατήσει πολλά χρόνια αλλά θα ωφελήσει τους οργανισμούς και εμάς τα μέγιστα.

Ειδικότερα, το EuropeanaLocal δημιουργεί ένα περιβάλλον για να προβληθεί το περιεχόμενο και να προωθηθεί η διαλειτουργικότητά του, σκοπεύει στην καλύτερη οργάνωση του περιεχομένου και στην αποτελεσματικότητά στα εργαλεία αναζήτησης που είναι αναγκαία. Απαιτείται λοιπόν εμπλουτισμός περιεχομένου, με συμμετοχή περισσότερων φορέων με ελληνικό πολιτιστικό περιεχόμενο. Ακόμα και αν κάποιος φορέας δεν έχει αποθετήριο, υπάρχει χρόνος για την υλοποίησή του!

Βιβλιογραφία

1. CENL, *Conference of European National Librarians (CENL)*, Διαθέσιμο στο: <http://www.cenl.org> [Τελευταία πρόσβαση 20/04/10]
2. Davies, R. (2008). *Tens of millions of cultural digital objects available through Europeana: how can they be used by schools?* EMINENT Conference, Rome, December 5, 2008.
3. EDL Foundation, “*EDL Foundation*”. Διαθέσιμο στο: http://dev.europeana.eu/edlnet/edl_foundation/purpose.php [Τελευταία πρόσβαση 11/02/10]

4. Europa. Κοινωνία της Πληροφορίας. Διαθέσιμο στο: http://europa.eu/legislation_summaries/information_society/index_el.htm [Τελευταία πρόσβαση 18/04/10]
5. European Commission. *i2010: a European information society for growth and employment*. Διαθέσιμο στο: http://ec.europa.eu/information_society/europe/i2010/index_en.htm [Τελευταία πρόσβαση 09/04/10]
6. European Commission. *i2010: Digital Libraries Initiative (DLI)*. Διαθέσιμο στο: http://ec.europa.eu/information_society/activities/digital_libraries/index_en.htm [Τελευταία πρόσβαση 07/04/10]
7. *Europeana*. Διαθέσιμο στο: <http://www.europeana.eu> [Τελευταία πρόσβαση 20/04/10]
8. *Europeana. Work Groups*. Διαθέσιμο στο: http://dev.europeana.eu/work_groups.php [Τελευταία πρόσβαση 20/04/10]
9. *Europeana. Work Packages*. Διαθέσιμο στο: http://dev.europeana.eu/work_packages.php [Τελευταία πρόσβαση 18/04/10]
10. *EuropeanaLocal: connecting cultural heritage*. Διαθέσιμο στο: <http://www.edlocal.eu> [Τελευταία πρόσβαση 20/04/10]
11. Lagoze, C., et al. (2008). *The Open Archives Initiative Protocol for Metadata Harvesting*. Διαθέσιμο στο: <http://www.openarchives.org/OAI/openarchivesprotocol.html> [Τελευταία πρόσβαση 20/04/10]
12. TEL-ME-MOR. *TEL-ME-MOR (The European Library: Modular Extensions for Mediating Online Resources)*. Διαθέσιμο στο: <http://www.theeuropeanlibrary.org/portal/organisation/cooperation/archive/telmemor/index.php> [Τελευταία πρόσβαση 20/04/10]
13. The European Library. *FUMAGABA*. Διαθέσιμο στο: <http://www.theeuropeanlibrary.org/portal/organisation/cooperation/fumagaba/> [Τελευταία πρόσβαση 20/04/10]
14. The European Library. *The European Library (TEL)*. Διαθέσιμο στο: <http://www.theeuropeanlibrary.org/> [Τελευταία πρόσβαση 20/04/10]
15. Koulouris, Alexandros and Garoufallou, Emmanouel (2009). *Managing cultural heritage content in the context of Europeana*. Proceedings of the International Conference of Marketing and Management Sciences (ICMMS 2009), Kos Island, Greece, September 11-14, 2009.
16. Trohopoulos, I., Koulouris, A., Garoufallou, E., Siatiri, R. (2009). Harvesting metadata of Greek institutional repositories in the context of EuropeanaLocal. Workshop on harvesting metadata: practices and challenges, 13th European Conference on Digital Libraries (ECDL 2009), Corfu, Greece, September 29 - October 2, 2009.
17. Γαρουφάλλου, Εμμανουήλ (Οκτώβριος-Δεκέμβριος 2008α). Οι βιβλιοθήκες στο προσκήνιο με τις δράσεις Europeana και EuropeanaLocal, *Info-λόγιο: περιοδική έκδοση της βιβλιοθήκης του Τ.Ε.Ι. Σερρών*, 2(4), σσ.13-15. ISSN: 1791-1184.
18. Γαρουφάλλου, Εμμανουήλ (2008β). Ψηφιοποίηση πολιτιστικού περιεχομένου: παρουσίαση των δράσεων του Δικτύου EDL, του προγράμματος EuropeanaLocal και της Europeana (Ευρωπαϊκή Ψηφιακή Βιβλιοθήκη), Στο 1ου Πανελλήνιο Συνέδριο Δημοτικών Βιβλιοθηκών: «Η δυναμική και οι προοπτικές των Δημοτικών Βιβλιοθηκών στην Ελλάδα», Ένωση Ελλήνων Βιβλιοθηκονόμων & Επιστημόνων Πληροφόρησης, Βιβλιοθήκη Δήμου Ηρακλείου Αττικής, υπό την αιγίδα του Υπουργείου Εσωτερικών και της ΤΕΔΚΝΑ, 4-5 Δεκεμβρίου 2008, Βιβλιοθήκη Δήμου Ηρακλείου Αττικής.
19. Γαρουφάλλου, Εμμανουήλ και Κουλούρης, Αλέξανδρος. (2010). *Η συμβολή του EuropeanaLocal στην ανάδειξη των συλλογών των βιβλιοθηκών τέχνης*. Πρακτικά 3ου Συνεδρίου Βιβλιοθηκών Τέχνης, Βιβλιοθήκη Μουσείου Μπενάκη, Αθήνα, 5-6 Φεβρουαρίου 2010.
20. Γαρουφάλλου, Εμμανουήλ και Σιάτρη, Ράνια (2009) *Ψηφιοποίηση πολιτιστικού περιεχομένου: παρουσίαση των δράσεων του προγράμματος EuropeanaLocal και Europeana*, Ημερίδα, Τμήμα Βιβλιοθηκονομίας και Συστημάτων Πληροφόρησης, ΑΤΕΙ Θεσσαλονίκης, 18 Ιουνίου 2009.
21. *Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας*. Διαθέσιμο στο: <http://www.libver.gr> [Τελευταία πρόσβαση 20/04/10]
22. Κουλούρης, Αλέξανδρος και Γαρουφάλλου, Εμμανουήλ (2009). Συνεργασία δημοτικών βιβλιοθηκών στα πλαίσια του EuropeanaLocal: διαλειτουργικά αποθετήρια, Στο 2ο Πανελλήνιο Συνέδριο Δημοτικών Βιβλιοθηκών: «Δημοτικές Βιβλιοθήκες: Σκεφτόμαστε Εθνικά, Δρούμε Τοπικά», Ένωση Ελλήνων Βιβλιοθηκονόμων και Επιστημόνων Πληροφόρησης, Βορέειος Δημοτική Βιβλιοθήκη, Δήμος Αμαρουσίου, Υπουργείο Εσωτερικών, ΤΕΔΚΝΑ, 4-5 Δεκεμβρίου 2009, Μαρούσι, Αθήνα.

ACCESS TO GREEK CULTURAL CONTENT REPOSITORIES IN THE FRAMEWORK OF
EUROPEANALOCAL PROJECT

Emmanouel Garoufallou^{1,5}, Alexandros Koulouris^{2,3,5}, Sarantos Kapidakis^{4,5} and Ioannis Trohopoulos^{4,5}

¹Department of Library Science and Information Systems, Alexander Technological Educational Institution (A.T.E.I.) of Thessaloniki, P.O. BOX 141, 57400 Thessaloniki, Greece. *And* Deltos Research Group. E-mail: mgarou@libd.teithe.gr, garoufallou@yahoo.co.uk

²Department of Librarianship and Information Systems, Technological Educational Institute (T.E.I.) of Athens, Agiou Spyridonos Str., 12210 Egaleo, Athens, Greece. E-mail: koulouris.a@gmail.com, akoul@teiath.gr

³Laboratory on Digital Libraries and Electronic Publishing, Department of Archive and Library Sciences, Ionian University, Ioanni Theotoki 72, 49100, Corfu. E-mail: sarantos@ionio.gr

⁴Veria Central Public Library, 8, Ellis Str., P.O. BOX 236, 59100 Veria, Greece. E-mail: ioannis@libver.gr

⁵EuropeanaLocal (EDLocal)

Abstract

This paper presents the EuropeanaLocal project, funded by the European Commission that aims to assist cultural repositories to provide access to digital content that they hold to Europeana, the European Digital Library. The paper emphasizes at the effort of Greek Institutional Repositories to provide cultural content to Europeana via their involvement at the EuropeanaLocal project. Greek libraries, museums and archives content providers trying to adopt interoperability standards, the automated metadata harvesting model of Europeana, enrich their metadata by applying the European Semantic Elements metadata schemas in order to be able to migrate their metadata and make available their content of immense value to Europeana. Finally, the paper analyzes the results of a research conducted in Greek repositories participating in the project, which demonstrates their readiness for this project, problems encountered, the diversity of materials and standards that they are used, etc. Finally, the paper illustrates the growing opportunities arise for libraries and other cultural institutions (archives, museums) through their participation in the EuropeanLocal Project.

Keywords: Europeana, EuropeanaLocal, Libraries, Museums, Archives, Cultural Content, Digitization, Interoperability, Repositories, Harvesting, Metadata, European Semantic Elements, Cultural Heritage Organizations